

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJU FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE
ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE
NA DAN 31.12.2014. GODINE**

Broj: 05-05/15

Sarajevo, lipanj 2015. godine

I. NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

Temelj za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća (Račun prihoda i rashoda, Bilaca stanja, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna i Izvješće o novčanim tijekovima) **Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke** na dan 31. prosinac 2014. godine i za godinu koja se završava na taj dan i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenim okvirom finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonom o proračunima u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća kojane sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke je odgovorno i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na temelju kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvješćima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH (Sl. novine FBiH, broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvješća.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Temelj za izražavanje negativnog mišljenja:

- 1. Ne može se potvrditi iskazani finansijski rezultat Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke za 2014. godinu, obzirom da su zbog nepravilnog knjigovodstvenog evidentiranja rashodi manje iskazani za iznos od 941.896 KM. Nisu evidentirani rashodi zdravstvene zaštite (651.444 KM), porodiljne naknade (527.897 KM) te ostali plaćeni, a neevidentirani rashodi (20.099 KM), kao i više evidentirani kapitalni transferi (257.544 KM), Navedeno nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH i članku 16. Uredbe o**

računovodstvu proračuna u FBiH, kojim je regulirano da se obveze i rashodi priznaju u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje i nastala (točke 6.3., 6.2.4., 7.2. i 7.4. Izvješća),

2. Ne može se potvrditi točnost iskazanih kratkoročnih obveza u Financijskim izvješćima Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke za 2014. godinu, koje su podcijenjene za iznos od najmanje 6.655.450 KM kao i rashodi tekućeg i/ili ranijih perioda što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu u FBiH (točka 7.2. Izvješća),
3. Zavod za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke nije izvršio popis imovine i obveza sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, jer nije popisana sva imovina i obveze Zavoda, nije izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, iskazana nabavna vrijednost stalnih sredstava u popisnim listama se ne slaže sa iskazanom nabavnom vrijednosti stalnih sredstava u knjigovodstvenim evidencijama za 147.920 KM. Također, nije izvršen popis niti je u knjigovodstvu iskazano potraživanje od Županije Zapadnohercegovačke za porodiljne naknade koje prema pomoćnim evidencijama Zavoda iznose 2.200.194 KM. Zbog navedenog ne može se potvrditi iskazano stanje imovine i obveza u financijskim izvješćima Zavoda za 2014. godinu (točka 7.3. Izvješća),
4. Vanbilančno su evidentirane obveze temeljem dugovanja prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, za pružene zdravstvene usluge u Republici Hrvatskoj regulirane Međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju zaključenim između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske u iznosu od 5.960.908 KM, iako je iste trebalo evidentirati u knjigovodstvenim evidencijama i izvršiti rezerviranje troškova, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH (točka 7.4. Izvješća).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog značaja stavki opisanih u „temelju za izražavanje mišljenja“, financijska izvješća Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke, po svim bitnim pitanjima ne prikazuju istinito i objektivno i fer stanje imovine i obveza na dan 31.12.2014. godine, rezultate poslovanja za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Financijske informacije i transakcije prikazane u financijskim izvješćima Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke tijekom 2014. godine, nisu bile su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Sarajevo, 08.05. 2015. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

II. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

Zavod za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Zavod) utemeljen je Uredbom o utemeljenju Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke, broj:01-220/02-23-5/1, koju je donijela Vlada Županije Zapadnohercegovačke 02. 05.2002. godine. U periodu od 01.01.1997. godine do 31.12.2001. godine Zavod je bio u sklopu Međuzupanijskog zavoda zdravstvenog osiguranja Mostar. Odlukom o razdruživanju i Protokolom o raspodjeli prihoda, obveza i potraživanja, Međuzupanijskog zavoda Mostar, broj 01-333 od 22.07.2002. godine, uređena su pitanja imovine i obveza Zavoda nastala iz poslovanja u okviru Međuzupanijskog zavoda.

Zavod je utemeljen za obavljanje djelatnosti iz obveznog zdravstvenog osiguravanja, kao dio socijalnog osiguranja građana, na načelima uzajamnosti i solidarnosti u okviru Županije Zapadnohercegovačke, odnosno Federacije BiH, sukladno federalnom Zakonu o zdravstvenom osiguranju, drugim zakonima i propisima, propisima Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Županija) i općim aktima Zavoda.

Zavod je ustrojen kao jedinstvena ustanova sa sjedištem u Grudama i podružnicama na području svake općine na prostoru Županije Zapadnohercegovačke. Utemeljeni su sljedeći Područni uredi: Grude, Ljubuški, Posušje i Široki Brijeg.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda, utvrđene su Stručne službe, kao temeljne organizacijske jedinice Zavoda u sjedištu i Područni uredi, kao područne organizacijske jedinice Zavoda izvan sjedišta.

U organizacijskim jedinicama Zavoda se provodi politika razvoja i unapređenja zdravstvene zaštite koja se osigurava obveznim zdravstvenim osiguranjem, planira i prikuplja novčana sredstva obveznog zdravstvenog osiguranja te plaća usluge zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnicima. Zavod obavlja i normativno-pravne, finansijsko-računovodstvene, upravno-pravne i druge poslove iz djelatnosti Zavoda.

Sjedište Zavoda je u Grudama, Trg Herceg Bosne br. 1

U Zavodu je na dan 31.12.2014. godine bilo uposleno 58 djelatnika.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijska izvješća Zavoda za 2014. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvješćima koji su predmet revizije, tj. da li finansijska izvješća, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Zavoda na dan 31.12.2014. godine, izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijska izvješća sačinjena u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvješćivanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od siječanja do svibnja 2015. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvješća

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio reviziju finansijskih izvješća Zavoda za 2004. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvješćima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvješću su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Obzirom na značajan protok vremena između provedene revizije za 2004.

godinu i revizije za 2014. godinu ne daje se poseban komentar o postupanju po preporukama koje su dane provedenom revizijom finansijskih izvješća za 2004. godinu.

4. Sustav internih kontrola i interna revizija

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sustava interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Zavoda je sastavni dio sustava internih kontrola i istim se regulira organizacija i djelatnost Zavoda, prava, obveze i odgovornosti, organizacija poslova i radnih zadataka, utvrđivanje složenosti poslova, uvjeta i kriteriji za obavljanje poslova i radnih zadataka, raspoređivanje djelatnika na poslove i radne zadatke i ostala pitanja bitna za unutarnju organizaciju i sistematizaciju poslova i radnih zadataka. Navedenim Pravilnikom utvrđeni su: naziv radnog mjesta, opći i posebni uvjeti, broj izvršilaca za svako radno mjesto, te opis poslova koji se obavljaju na radnom mjestu i druga pitanja.

Temeljem prezentirane dokumentacije konstatirano je da je broj izvršilaca u Zavodu (58) veći od broja sistematiziranih radnih mjesta (46) prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji koji je važio u 2014. godini. Za navedeno dano je obrazloženje odgovornih da se radi o preuzetim djelatnicima bivšeg Međuzupanijskog zavoda HR-HB čiji je Zavod pravni sljednik. Također, pozivom na odredbe Statuta, u Zavodu je od 2012. godine uposlen zamjenik direktora Zavoda, iako ovo radno mjesto nije bilo sistematizirano Pravilnikom, tek novim Pravilnikom je predviđeno navedeno radno mjesto. Novi Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji kojim je broj sistematiziranih radnih mjesta povećan sa 46 na 64 donesen je 15.09.2014. godine, na isti Vlada je dala suglasnost 09.12.2014. godine.

Sukladno članku 86. Zakonu o proračunima u FBiH, proračunski i vanproračunski korisnici su u obvezi urediti sustav internih kontrola te donijeti **Pravilnik o internim kontrolama**, koji bi regulirao postupanje po osnovnim procesima poslovanja, kako bi se definirani ciljevi poslovanja ostvarili na najefikasniji i najekonomičniji način. Obveza je reguliranja upravljačkih i administrativnih kontrolnih postupaka, računovodstvenih internih kontrolnih postupaka i postupaka procjene rizika, informiranja, komuniciranja i nadgledanja radi osiguranja ciljeva Zavoda i osiguranja uvjerenja da je interna kontrola uspostavljena u Zavodu da podržava metodičan, ekonomičan, djelotvoran i uspješan rad, štiti sredstva od gubitaka uzrokovanim rasipanjem, zloupotrebom, pogrešnim rukovođenjem, greškama, prevarom i ostalim neregularnostima, da omogućava pouzdane i blagovremene informacije koje se koriste pri izvješćivanju, podržci i donošenju odluka i da omogućava otkrivanje greške ili prevare.

Nakon date preporuke u predreviziji, navedeni Pravilnik je donesen u ožujku 2015. godine. Istim su procjenjeni rizici za određene aktivnosti koje se odnose na dostavljanje dokumentacije (nizak rizik), obračun plaća, prihodi, rashodi, avansi, akontacije, plaćanja i kvartalna i godišnja izvješća (srednji rizik). **Navedeno ukazuje da su procjenjeni rizici i za aktivnosti koje su u Zavodu u 2014. godini bile veoma male ili beznačajne (avansi, akontacije), a nisu procjenjeni rizici za značajne stavke, npr. zdravstvene usluge, investiranje u zdravstvene ustanove, upravljanje informacijskim sustavom u zdravstvu, upravljanje imovinom i sl. Također nije utvrđen rizik u procesu planiranja i izrade proračuna.**

Uvidom u pisane procedure za kontrolu i rukovođenje operacijama, kojima su obuhvaćene kontrolne aktivnosti pojedinih faza rada Zavoda, konstatirano je da je Zavod djelomično usvojio propisane procedure u cilju uspostave i jačanja sustava interne kontrole.

Provedenom revizijom finansijskih izvješća za 2014. godinu utvrđeni su određeni propusti temeljem kojih se ne može potvrditi da je u potpunosti uspostavljen funkcionalan sustav internih kontrola. To se odnosi na: neuspostavljanje interne revizije, planiranje i iskazivanje rashoda na kontima suprotno važećem kontnom planu (investicije u zdravstvu), nepopunjavanje svih propisanih obrazaca i nepopunjavanje svih potrebnih podataka u obrascima finansijskih izvješća, obračun plaća za izvršioce čija radna mjesta nisu sistematizirana, obračun plaća u kojima se u mirovinski osnov uključivao i dio isplata koje se odnose na putne troškove, nepravilno iskazivanje kratkoročnih obveza, vršenje kontrole točnosti iskazanih obveza, ne

redovito usklađivanje rješenja o radu povjerenstvima, izvršeni popis stalnih sredstava, potraživanja i obveza koji nije urađen na način da pruža pouzdan temelj za kontrolu iskazane imovine Zavoda, evidentiranje kapitalnih transfera prema odlukama o odobravanju sredstava, a ne prema nastanku obveze, te vanbilančno iskazivanje tekuće obveze Zavoda. Pored navedenih, uočeni su manji nedostaci na koje je ukazano u pismu rukovodstvu.

Na temelju navedenog, konstatirano je da Zavodu nije uspostavljeno povoljno kontrolno okruženje, koje je pretpostavka uspješnog funkcioniranja sustava internih kontrola, jer rukovodstvo nije uspostavilo adekvatne kontrolne postupke.

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH Zavod je dužan uspostaviti Jedinicu za internu reviziju. Iako je predviđeno radno mjesto, **Jedinica za internu reviziju nije uspostavljena kako je propisano Zakonom i Pravilnikom, već je sistematizirano radano mjesto „interni kontrolor i revizor“ na kojem je djelatnik koji ne ispunjava uvjete za obavljanje poslova internog revizora niti je ovaj djelatnik obavljao poslove interne revizije u 2014. godini.**

U siječnju 2014. godine donesen je Plan rada interne revizije i kontrole Zavoda za 2014. godinu kojim je konstatirano postojeće stanje po pitanju raspoloživosti ljudskih resursa kao i da će Zavod sklopiti ugovor o angažiranju revizora za provedbu unutarnje revizije i interne kontrole. Plan revizije je uopšten, bez operativnog i dinamičkog plana interne revizije.

Za naprijed navedeno, prezentiran je ugovor za obavljanje poslova revizije. Iako je obveza temeljem ugovora izmirena (2.925 KM), nije prezentirano izvješće da su ugovoreni poslovi obavljani što bi bio temelj za plaćanje. Zbog navedenog ne može se potvrditi opravdanost plaćanja iznosa fakture za obavljanje poslova iz članka 2. zaključenog Ugovora.

Prema tome, interna revizija nije uspostavljena sukladno navedenom Zakonu i Pravilniku i nije osigurano nadgledanje, praćenje i relevantno izvještavanje o funkcioniranju procedura u Zavodu u cilju identificiranja slabosti i predlaganja mjera za njihovo otklanjanje.

Uspostaviti funkcionalan sustav internih kontrola donošenjem nedostajućih internih akata u cilju efikasnog obavljanja poslova, smanjenja rizika od namjernih ili nenamjernih pogrešaka, dosljedne primjene zakona i ostalih propisa. Poboljšati vršenje nadzora nad djelovanjem postojećeg sustava kontrola u cilju njegovog unapređenja,

Uspostaviti funkciju interne revizije u potpunosti sukladno Zakonu o internoj reviziji i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,

5. Financijski plan i izvješćivanje

Financijski plan Zavoda za 2014. godinu usvojilo je Upravno vijeće Zavoda 19.12.2013. godine, a Vlada Županije je Odlukom od 17.01.2014. godine dala suglasnost na isti, iako je člankom 27. Zakona o proračunima u FBiH propisano da nakon razmatranja Nacrta financijskog plana Vlada dostavlja isti Skupštini županije koja daje suglasnost na isti do 31.12. tekuće godine. Zbog navedenog nije ispoštovana procedura donošenje financijskog plana sukladno navedenom Zakonu.

Financijskim planom Zavoda planirani su ujednačeni prihodi i primici, rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 40.147.530 KM. Financijski plan za 2014. godinu rađen je na bazi procjene izvršenja plana za 2013. godinu i procjene za 2014. godinu bez prethodno dobivenih **smjernica od Županijskog ministarstva financija**. Rashodi zdravstvene zaštite planirani su 34.332.530 i to: za financiranje primarne zdravstvene zaštite (14.450.000 KM), konzultativno specijalističku zdravstvenu zaštitu (10.080.000 KM), lijekove (4.000.000 KM), liječenje u inozemstvu (900.000 KM), liječenje van Županije (400.000 KM) i liječnička povjerenstva (104.900 KM). Također, planirana su sredstva za investicije u zdravstvu za Domete zdravlja u Županiji u iznosu 800.000 KM, ali bez detaljne razrade na koje projekte se ista odnose kako je propisano člankom 22. Zakona o proračunima u FBiH.

Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda planirani su na razini procjene izvršenja za 2013. godinu u iznosu 2.283.500 KM (5,7% ukupno planiranih rashoda i izdataka Zavoda). Isti se sastoje od bruto plaća i naknada uposlenika Zavoda i materijalnih troškova stručnih službi Zavoda. U Financijskom planu planirana je nabava stalnih sredstava u iznosu od 575.000 KM, sačinjen je Plan nabava, ali nije sačinjen detaljan Plan nabava stalnih sredstava sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i u isti su uključene nerealizirane nabavke iz 2013. godine.

Sukladno članku 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju, Zavod ima obvezu izdvajanja sredstava u obveznu rezervu u visini 5% ukupnih rashoda ostvarenih u protekloj godini. Zavod je Financijskim planom za 2014. godinu planirao sredstva rezervi u iznosu od 1.200.000 KM, što je manje od 5% ukupnih rashoda ostvarenih u prethodnoj godini. Sredstva su namjenjena za pokriće potraživanja od ZHŽ, a vezano za Zakon o sanaciji duga Županije, kao i za ostala izvanredna, a neplanirana sredstva.

U strukturi planiranih prihoda najveći dio prihoda planiran je od doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje u iznosu od 35.102.181 KM. U planirane prihode su uključeni i prihodi od povrata pozajmice date Vladi Županije iz 2009. godine u iznosu 445.349 KM za koje je Vlada tražila produženje roka povrata. Također su planirani i prihodi od porodiljnih naknada koje Zavodu treba da doznači-refundira Vlada Županije u iznosu 1.600.000 KM i iste su kao i povrat pozajmice neizvjesne za naplatu što je navedeno uz obrazloženju Financijskog plana.

Prema navedenom, dio prihoda koji je uključen u Financijski plan za 2014. godinu je neizvjestan za naplatu pa se ne može potvrditi da je isti u potpunosti urađen sukladno Zakonu o proračunima u FBiH. Također, neutemeljeno je planiranje prihoda temeljem povrata sredstava pozajmica danih Županiji jer povratom istih od strane Županije će se računovodstveno zatvoriti plasman danih novčanih sredstava što sa računovodstvenog aspekta ne predstavlja prihod, nego novčani tijek sredstava.

U Zavodu nije izrađen posebni interni akt koji bi na transparentan način prikazivao i definirao način pripremanja, donošenja i praćenje realizacije financijskog plana kao i izvješćivanja o izvršenju financijskog plana Zavoda. Proces pripreme financijskog plana vrši se samo djelomično sukladno propisima jer nije izrađen DOP (dokument okvirnog proračuna koji obuhvata trogodišnje planiranje) sukladno članku 16. Zakona o proračunima u FBiH na kojem bi se temeljila izrada proračuna, niti je ispoštovan proračunski kalendar procedura donošenja proračuna sukladno članku 15. Zakona o proračunima u FBiH. Ne postoje dodatne interne procedure koje sadržavaju detaljnije smjernice za ovaj proces, niti su za izradu plana dobivene smjernice od Županijskog ministarstva financija ili resornog ministarstva zdravstva.

Nakon izvješća o tekućem poslovanju Zavoda za period siječanj-lipanj 2014. godine ukazala se potreba donošenja Rebalansa Financijskog plana Zavoda, koji je Upravno vijeće Zavoda usvojilo 19.09.2014. godine. Na navedeni Rebalans Vlada Županije je dala suglasnost 01.10.2014. godine iako je člankom 37. Zakona o proračunima u FBiH propisano da Skupština Županije/kantona daje suglasnost na isti. Rebalansom Financijskog plana planirani su ujednačeni prihodi i primici, rashodi i izdaci i financiranje u ukupnom iznosu od 40.222.530 KM.

Po okončanju poslovne godine i pri izradi godišnjeg obračuna za 2014. godinu, dana 27.02.2015. godine donesena je Odluka o preraspodjeli na Rebalans kojom je na 13 pozicija rashoda izvršeno povećanje, a na 4 pozicije umanjeње u ukupnom iznosu 597.072 KM. Navedeno ukazuje da su stvarane obveze veće od odobrenih i da su naknadno uravnotežene umanjeњem pozicija rashoda koje su ostvarene u iznosu manjem od planiranog Financijskim planom što je u suprotnosti članku 57. Zakona o proračunima u FBiH jer je preuzimanje obveza dozvoljeno do iznosa predviđenog Financijskim planom.

Prema Godišnjem iskazu o izvršenju proračuna Zavoda, ukupno iskazani prihodi i primici sa 31.12.2014. godine iznose 38.232.441 KM, rashodi i izdaci 37.401.036 KM i višak prihoda nad rashodima 831.405 KM. Odluku o usvajanju Godišnjeg obračuna Zavoda donijelo je Upravno vijeće Zavoda 27.02.2015. godine.

Zavod je izrađivao i dostavljao nadležnim institucijama periodična i godišnja financijska izvješća, sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Uvidom u set financijskih izvješća, konstatirano je da isti ne sadrži sve propisane obrasce jer **nisu izrađene Zabilješke uz financijska izvješća što je propisano člankom 78. Zakona o proračunima u FBiH kao i člancima 19. i 20. Uredbe o računovodstvu. Također, obrasci financijskih izvješća nisu u potpunosti izrađena sukladno poglavlju IV (četiri) Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Nisu date propisane**

analize iz članaka 30.-32. Pravilnika o analizi imovine, stalnih sredstava, analize odstupanja i druge propisane analize. Posebno ističemo da Zavod nema uposlenog certificiranog računovođu, niti je posjedovanje ovog certifikata uvjet koji treba da ispunjava bilo koje radno mjesto utvrđeno Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji, a financijska izvješća ovjerena su, sukladno ugovoru, od strane osobe koja nije djelatnik Zavoda. Zakonom o računovodstvu i reviziji je propisano da financijska izvješća ovjerava samo osoba koja za to posjeduje odgovarajući certifikat računovođe.

Planiranje vršiti po osnovu relevantnih parametara i opravdanih potreba za sredstvima u cilju što efikasnije uporabe odobrenih sredstava sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, te izrađivati Dokument okvirnog proračuna,

Računovodstvenim politikama ili posebnim internim aktom regulirati proces planiranja i donošenja financijskog plana,

Planiranje sredstava i donošenje Plana stalnih sredstava vršiti sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, a planiranje sredstava zakonske rezerve vršiti sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju,

Izvršenje i izvještavanje o izvršenju financiskog plana vršiti na način propisan Zakonom o proračunima u FBiH, Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu Proračuna u FBiH,

Pregled izvršenja Financijskog plana dan je u prilogu IV. Financijska izvješća.

6. Izvršenje Financijskog plana

6.1 Prihodi i primici

U 2014. godini Zavod je iskazao prihode i primitke u iznosu od 38.232.441 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 4,9% ili za 1.990.089 KM. U ukupnim prihodima najznačajniji su prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje koji su iskazani u iznosu od 36.007.439 KM. Neporezni prihodi su ostvareni u iznosu od 2.200.382 KM, transferi 19.044 i prihodi od pozitivnih krsnih razlika 5.576 KM.

Prihodi od doprinosa - Prihodi Zavoda se najvećim dijelom ostvaruju uplatom doprinosa za zdravstveno osiguranje sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju i Zakonu o doprinosima. Odlukom o osnovicama, stopama i načinu obračunavanja i uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za Zapadnohercegovačku Županiju („Sl.novine ZHŽ“10/09 i izmjene od 29.05.2014. godine), regulirana je vrsta, obveznici obračuna i uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, način obračuna i uplate doprinosa, stope doprinosa kao i obveznici koji plaćaju doprinos u paušalnom iznosu. Zavod ne stvara potraživanja po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje, već uplaćene doprinose direktno evidentira na prihod. U 2014. godini Zavod nije vršio kontrolu obračuna i naplate doprinosa kod obveznika uplate doprinosa jer je isto u nadležnosti Porezne uprave stupanjem na snagu Zakona o jedinstvenom sustavu registracije, kontrole i naplate doprinosa od 01.01.2011. godine. Stupanjem na snagu navedenog Zakona izvršene su Izmjene i dopune Zakona o zdravstvenog osiguranja 30.11.2011. godine, kojim su ukinute ovlasti Zavodu da vrši kontrolu doprinosa.

Neporezni prihodi - Na dan 31.12.2014. godine evidentirani su prihodi temeljem premije osiguranja u iznosu od 1.082.056 KM koji su ostvareni u planiranom iznosu. Sukladno Odluci o premiji-sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na teritoriji Županije Zapadnohercegovačke („Sl.novine ZHŽ“30/07), omogućeno je osiguranicima Zavoda da umjesto plaćanja participacije za svaku pojedinačnu zdravstvenu uslugu mogu sudjelovati u pokriću troškova zdravstvene zaštite u vidu godišnje premije-markice. Upravno vijeće je 05.12.2013. godine donijelo Odluku o visini iznosa i načinu naplate premije osiguranja za 2014. godinu, koja iznosi 20 KM godišnje po osiguranoj osobi.

Zavod je u 2014. godini ostvario **prihode od INO osiguranja** u iznosu od 926.962 KM, i isti su osvareni više od plana za 26.962 KM ili za 3,0%. Sredstva koja se odnose na doznake Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja po osnovu zaključenih međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju su 780.478 KM, a naplaćena su potraživanja od Njemačke (666.610 KM), Austrije (103.458 KM), Slovenije (9.927 KM), i

Srbije (480 KM). Sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju, Federalni zavod učestvuje u izradi međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na paušalne naknade i provodi ih i koordinira rad kantonalnih/županijskih zavoda zdravstvenog osiguranja u dijelu koji se odnosi na obvezno zdravstveno osiguranje. Uvidom u Rasporede doznačenih sredstava konstatirano je da su u istim sadržana potraživanja/obveze svih kantonalnih/županijskih Zavoda od 1996.- 2013. godine, zbog čega smatramo da izuzetno dugo traje period naplate sredstava.

U saradnji sa Federalnim zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja poduzeti aktivnosti na bržem rješavanju obveza i potraživanja temeljem paušalnih naknada utvrđenih međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obvezno zdravstveno osiguranje,

6.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna Zavoda za 2014. godinu ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 37.401.036 KM što je u odnosu na tekuće rashode i izdatke odobrene Financijskim planom za 2014. godinu u visini 39.444.750 KM, izvršenje 94,8%. Strukturu tekućih rashoda i izdataka čine: bruto plaće i naknade troškova uposlenih 1.771.363 KM (4,7%), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 32.576.107 KM (87,1%), tekući transferi 1.840.951 KM (4,9%), kapitalni transferi 1.011.528 KM (2,7%), kamate 169.146 KM (0,5%) i nabavka stalnih sredstava 31.941 KM (0,1%). U cjelosti su realizirana planirana sredstava za financiranje otplate duga po kreditima u iznosu od 777.780 KM.

6.2.1 Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda

Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda iskazani su u iznosu od 2.095.849 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 10,4% ili 250.654 KM. U ukupnim rashodima Zavoda za 2014. godinu ovi rashodi učestvuju sa 5,6%. U financijskim izvješćima Zavoda rashodi i izdaci Stručne službe iskazuju se u okviru ukupnih troškova Zavoda za 2014. godinu, što otežava praćanje realizacije po pojedinim stavkama.

U strukturi rashoda i izdataka Stručne službe iskazane su bruto plaće i naknade 1.637.938 KM, doprinosi poslodavca 133.425 KM, izdaci za materijal i usluge troškovi i izdaci u iznosu 292.545 KM i kapitalni izdaci 31.941 KM.

Prema navedenom Izvješću koji je usvojen od strane Upravnog vijeća, rashodi i izdaci Stručne službe iskazani u tabelarnom pregledu iznose 2.095.849 KM, dok je u tekstualnom dijelu Izvješća iskazan iznos od 2.089.846 KM.

Ovakav način prezentiranja podataka nije sukladan članku 74. Zakona o proračunima u FBiH, koji nalaže zasnivanje računovodstva na računovodstvenim principima točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, pravovremenosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Osigurati dosljednu primjenu članka 74. Zakona o proračunima u FBiH i zasnivati proračunsko računovodstvo na računovodstvenim principima točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, pravovremenosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

6.2.1.1 Bruto plaće i naknade uposlenih

Izdaci za bruto plaće i naknade troškova uposlenih iskazani su u iznosu od 1.637.938 KM što u odnosu na prethodnu godinu (1.853.740 KM), predstavlja smanjenje u iznosu od 215.802 KM. U odnosu na planirana sredstva za ove namjene (1.876.400 KM) izdaci za bruto plaće i naknade troškova uposlenih manji su za 238.462 KM ili za 13%.

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna Zavoda za 2014. godinu, plaće i naknade iskazane su u iznosu od 1.637.938 KM i u odnosu na plan manje su ostvarene za 12,7% ili 238.462 KM. Od iskazanog iznosa na bruto plaće se odnosi 1.279.325 KM, a na naknade troškove zaposlenih 358.613 KM. Porezi i doprinosi poslodavca iskazani su u iznosu od 133.425 KM. Pravilnikom o plaćama, koji je na snazi od 20.09.2013. godine, uređuju se osnovi i mjerila utvrđivanja plaće i drugih osobnih primanja zaposlenika u Stručnoj službi Zavoda. Osnovica za obračun osnovne plaće utvrđena je Odlukom Upravnog vijeća iz 2011. godine i iznosi 220 KM. Najveća neto plaća u 2014. godini iznosila je 2.464 KM, najniža 805 KM, a prosječno isplaćena plaća je 1.164 KM.

Provedenom revizijom obračuna i isplate plaća i naknada u Zavodu, konstatirano je da isti nije vršen sukladno važećem Pravilniku o plaćama i naknada i granskim Kolektivnim ugovorom u dijelu obračuna putnih troškova u okviru plaća što nije sukladno Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju. **Uvidom u obračun plaća konstatirano je kako je u neto plaću uključen dio primanja za putne troškove u iznosu od 23 KM po nalogu za službeno putovanje kao oporezivi dio primanja na koje su se obračunavali i plaćali pripadajući porezi i doprinosi na plaće. Međutim, isplata putnih troškova u okviru plaća nije sukladna Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju, jer temeljem članka 43. ovoga Zakona troškovi dnevnica ne uzimaju se za utvrđivanje penzijskog osnova, te ih treba isključiti iz obračuna plaća.**

Kod obračuna minulog rada u Zavodu se primjenjuje stopa od 0,6% za svaku godinu staža sukladno granskom kolektivnog ugovoru za zdravstvene djelatnike čiji je potpisnik, iako je Pravilnikom o plaćama utvrđena stopa za minuli rad od 0,5%. Pokrenuta je izmjena navedene odredbe Pravilnika o plaćama.

Provedenom revizijom utvrdili smo kako su ostale naknade uposlenih (topli obrok, troškovi prijevoza, regres), obračunavane sukladno internim aktima i navedenim granskim kolektivnim ugovorom.

Uskladiti interne akte za obračun i isplatu plaća i naknada sa važećim zakonskim propisima,

Isplatu putnih troškova vršiti sukladno važećim zakonskim propisima i iste evidentirati na odgovarajućim kontima troškova prema važećem kontnom planu,

6.2.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 210.964 KM što predstavlja 10,0% ukupnih rashoda i izdataka Stručne službe Zavoda.

Strukturu izdataka čine: komunikacijske i komunalne usluge 54.044 KM (25,6%), tekuće održavanje 50.665 KM (24,0%), bankarske usluge 47.302 KM (22,4%), energija 37.922 KM (18,0%), usluge prijevoza i goriva 12.813 KM (6,0%), usluge najma 5.431 KM (2,6%) i za putne troškove 2.787 KM (1,4%).

6.2.1.3 Izdaci za povjerenstva

Izdaci za povjerenstva iskazani su u iznosu 92.842 KM (bruto). Uvidom u dokumentaciju konstatirano je kako su sukladno odredbama Pravilnika o sastavu, ovlastima i načinu rada kontrolora i liječničkih povjerenstva Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke (usvojenim od strane Upravnog vijeća Zavoda 13.02.2009.god.), tijekom 2014. godine u Zavodu bila formirana slijedeća povjerenstava i to:

- **Povjerenstvo za upućivanje na liječenje izvan Županije i na teret Federalnog fonda solidarnosti** (za članove ovog Povjerenstva tijekom 2014. godine ukupno je isplaćeno neto 22.500 KM i 1.500 za tajnika) čiji je sastav, ovlasti, obveze i način rada uređen sukladno Pravilniku o radu liječničkog povjerenstva i postupkom za upućivanje na liječenje izvan Županije (u daljem tekstu Pravilnik) usvojenim 2006. godine od strane Upravnog vijeća Zavoda. Sukladno članku 5. navedenog Pravilnika članovi Povjerenstva imenuju se na period od jedne godine. Odluka o formiranju Povjerenstva koja je dana na uvid je iz 2011. godine, što znači da se nije postupalo sukladno navedenom Pravilniku jer se nisu svake godine donosile odluke o imenovanjima članova kako to nalaže Pravilnik. U članku 6. decidno je navedeno kako administrativne poslove tajnika vezane za prijem, obradu i dostavljanje predmeta obavlja zaposlenik Zavoda, kojem se ti poslovi dodjele sukladno Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda. Iako su poslovi tajnika Povjerenstva okarakterizirani i u Pravilniku o radu povjerenstva kao redoviti poslovi, odlukom v.d. ravnatelja Zavoda iz 2010. godine, isplaćivana je naknada u mjesečnom iznosu od 150 KM djelatnici koja je obavljala ove poslove. Člankom 26. Pravilnika definirano je kako za svoj rad članovi Povjerenstva dobivaju naknadu čiju visinu određuje ravnatelj Zavoda. Naknada je isplaćivana u visini od 450 KM. Sačinjavana su mjesečna izvješća o radu Povjerenstva temeljem kojih se vršila isplata naknada.
- **Povjerenstvo za ortopedsku pomagala, druga pomagala i lijekove** (18.000 KM) formirano je temeljem Odluke v.d.ravnatelja Zavoda o imenovanju članova povjerenstva od 29.12.2011. godine a sukladno članku 9. Pravilnika o sastavu, ovlastima i načinu rada kontrolora i liječničkih povjerenstva Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke. Povjerenstvo

broji 5 članova, a administrativne poslove tajnika obavlja zaposlenik Zavoda, za koje je ravnatelj Odlukom utvrdio mjesečnu naknadu u iznosu od 150 KM. Ostalim članovima povjerenstva isplaćivana je naknada u iznosu od 450 KM.

- **Povjerenstvo za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad** (13.500 KM) formirano je sukladno Pravilniku o sastavu, ovlastima i načinu rada kontrolora i liječničkih povjerenstva Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke, temeljem Odluke v.d. ravnatelja Zavoda iz 2011. godine, kojom nije naveden period na koji se isto imenuje. Povjerenstvo broji tri člana dok je za tajnicu Povjerenstva imenovana djelatnica Zavoda, kojoj je odlukom ravnatelja određena mjesečna naknada u iznosu od 150 KM. Nisu nam prezentirana izvješća o radu koja bi trebala biti temelj za isplatu naknada. **Zbog svega navedenoga ne možemo potvrditi opravdanost isplaćenih naknada temeljem istog.**

Uz navedena Povjerenstva od 2012. godine pri Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar djeluje **zajedničko povjerenstvo** (8.800 KM) utemeljeno od strane Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke, Zavoda za zdravstveno osiguranje HNŽ-a, Zavoda za zdravstveno osiguranje Hercegbosanske županije i Sveučilišna kliničke bolnice Mostar. U ovom Povjerenstvu Zavod je imenovao jednog člana. Glavna zadaća Povjerenstva je upućivanje osiguranika na liječenje u zdravstvene ustanove u Republici Hrvatskoj na temelju Sporazuma koji je potpisan sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje početkom 2012. godine. Svi troškovi za liječenje osiguranika koji se upućuju od strane ovog Povjerenstva, a koji spadaju u deset nabrojanih dijagnoza u Sporazumu, idu na teret Proračuna Republike Hrvatske koji iznosi 10.000.000 KN. Odlukom od 27.01.2014. godine ispred Zavoda je imenovan jedan liječnik i njegov zamjenik, a naknada za rad u Povjerenstvu u iznosu od 200 KM isplaćuje se po dolasku na sjednicu uz isplatu i putnih troškova.

Pored navedenog u Zavodu je tijekom 2014. godine bilo formirano i **Povjerenstvo za odobravanje jednokratne novčane pomoći za nabavku lijekova i ortopedskih i drugih pomagala koji se ne nalaze na listi Zavoda**. Povjerenstvo ima 3 člana koji su imenovani Odlukom ravnatelja Zavoda za 2014. godinu, uz suglasnost Upravnog vijeća Zavoda i mjesečnu naknadu u iznosu od 50 KM. Navedenom Povjerenstvu tijekom 2014. godine Zavod je isplatio naknade u iznosu od (neto) 1.800 KM.

Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da se vrši obračun i uplata pripadajućih poreza i doprinosa na isplaćene naknade članovima Povjerenstava.

Ne može se potvrditi opravdanost isplata naknada tajnicama povjerenstva imajući u vidu da su poslovi tajnika povjerenstva, utvrđeni kao redoviti poslovi sukladno Pravilniku o radu povjerenstva.

Odlukama o imenovanju povjerenstava odrediti razdoblje na koje se ista imenuju sukladno važećim propisima temeljem kojih se isti formiraju, a Rješenja o imenovanju Povjerenstava donositi za svaku godinu,

Preispitati opravdanost isplata zaposlenicima po osnovu rada u povjerenstvima za obavljanje poslova iz nadležnosti Zavoda,

6.2.1.4 Troškovi održavanja

U financijskim izvješćima Zavoda za 2014. godinu izdaci za troškove održavanja iskazani su u iznosu od 50.666 KM od čega se na troškove održavanja programskog rješenja integralnog informacijskog sustava odnosi 35.208 KM. Ovi izdaci nastali su temeljem Ugovora sklopljenog sa poduzećem „Crvena nit“ d.o.o. Stobreč od 10.06.2008. godine. U članku 5. navedenog Ugovora definirano je kako se ugovor sklapa na određeno vrijeme od godinu dana, a po isteku tog roka produžava se automatski za još jednu godinu, ako ga niti jedna od ugovornih strana ne otkáže pismenim putem, dva mjeseca prije isteka roka važenja. Po izjavi odgovornih osoba u Zavodu, isti su bili zadovoljni uslugama koje je navedeni dobavljač pružao. Međutim sukladno navedenom članku ugovora, već tijekom 2010. godine trebalo je zaključiti novi ugovor za naredni period, obzirom da je istom istekao rok.

Zbog navedenog ne možemo potvrditi utemeljenost isplaćenih troškova održavanja programskog rješenja integralnog informacijskog sustava Zavoda tijekom 2014. godine, jer međusobni odnosi

dobavljača i Zavoda kao naručitelja nisu bili regulirani ugovorom kako to nalaže Zakon o obligacijskim odnosima.

Međusobna prava i obveze sa dobavljačima usluga po svim temeljima regulirati sklapanjem ugovora sukladno Zakonu o obligacijskim odnosima,

6.2.2 Rashodi zdravstvene zaštite

Rashodi zdravstvene zaštite, u 2014. godini, ostvareni su u iznosu od 34.465.348 KM, od čega se na rashode: neposredne zdravstvene zaštite odnosi 14.264.942 KM, konzilijarno-specijalističke zdravstvene zaštite kod Kliničke bolnice u Mostaru 10.080.000 KM i ostale rashode prema Kliničkoj bolnici Mostar 1.042.884 KM, za lijekove sa Liste lijekova 4.742.612 KM, liječenja u inostranstvu 862.972, KM liječenja van Županije 622.007 KM, ortopedska i druga medicinska pomagala 758.629 KM, jednokratne pomoći i ostala prava iz osiguranja 565.126 KM, naknade plaća zbog privremene spriječenosti za rad 326.491 KM, rashode radnih i stručnih tijela koji daju podršku u ostvarivanju prava iz zdravstvenog osiguranja 92.842 KM (bruto), preventiva u zdravstvu 67.219 KM, kapitalne transfere zdravstvenim ustanovama 1.011.528 KM (šire opisano u točki 6.2.4.) i ostale rashodi 108.095 KM.

Realizacija programa zdravstvene zaštite na području Županije vrši se uspostavljanjem ugovornih odnosa između Zavoda i zdravstvenih ustanova koji se zaključuju na osnovu Odluke o osnovama, kriterijima i mjerilima za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama koje osiguravaju usluge zdravstvene zaštite, a financiraju se iz sredstava Zavoda. Obzirom da u Županiji ne postoji Županijska bolnica, Zavod je zaključio ugovor o međusobnim odnosima u pružanju zdravstvene zaštite sa Kliničkom bolnicom u Mostaru. Ugovorom je uređeno pružanje usluga konzilijarno-specijalističke zdravstvene zaštite, medicinska dijagnostika i bolničko liječenje koje nije moguće pružiti osiguranicima u zdravstvenim ustanovama Županije. Temeljem ovog Ugovora, Zavod doznauje KB Mostar mjesečnu naknadu u iznosu 840.000 KM.

Za pružanju usluga primarne zdravstvene zaštite i dio specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite, sa domovima zdravlja na području 4 općine Županije, kvartalno se sklapaju ugovori. Istim su uređeni način pružanja usluge i financiranje iste koja mjesečno znosi: za Dom zdravlja Široki Brijeg 292.926 KM, a za materijalne troškove 32.000 KM, Dom zdravlja Ljubuški 315.230 KM, materijalni troškovi 30.000 KM, Dom zdravlja Grude 240.578 KM, materijalni troškovi 20.000 KM i Dom zdravlja Posušje 234.354 KM, materijalni troškovi 20.000 KM. U skladu sa zaključenim ugovorima, Zavod doznauje sredstva zdravstvenim ustanovama mjesečno iznos naknade prema ugovoru.

Pored navedenih, zdravstvene usluge pružaju se i određenim specijalističkim ustanovama u kojima su smješteni osiguranci sa područje Županije i za koje Zavod snosi troškove primarne zdravstvene zaštite i lijekova (npr. Zavodi za zbrinjavanje mentalno-invalidnih osoba Drin, Bakovići, Pazarić, domovi „Marija-naša nada“, Višegrad i Stolac). Prema zaključenim ugovorima utvrđen je iznos po danu, te ugovorne ustanove dostavljaju fakture prema broju stacioniranih lica koja se nalaze u ustanovi.

Na prijedlog Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi, Vlada Županije je krajem 2013. godine donijela Odluku o Privremenoj listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda. Lista sadrži 724 lijeka i usklađena je sa Federalnom esencijalnom listom lijekova. Zavod je, nakon provedenog javnog poziva, sa većim brojem ljekarni zaključio ugovore o međusobnim odnosima u vezi sa opskrbom osiguranih osoba lijekovima koji se mogu propisivati na teret Zavoda. Većinu lijekova sa esencijalne liste propisuju liječnici obiteljske medicine, a određene kategorije lijekova liječnici primarne zaštite mogu propisivati samo uz nalaz specijaliste odgovarajuće grane medicine ili bolničkog otpusnog pisma. Preslik nalaza ili otpusnog pisma mora biti priložen u zdravstvenom kartonu osiguranika, a na poledini recepta mora biti naznačeno da je lijek preporučen od specijaliste odgovarajuće grane medicine, potvrđeno žigom i potpisom ordinirajućeg liječnika. Kontrola recepata u Zavodu vrši se sukladno Naputku o načinu propisivanja, izdavanja i naplaćivanja lijekova osiguranim osobama Zavoda sa liste lijekova koji idu na teret Zavoda.

6.2.3 Tekući transferi

Na poziciji tekućih transfera iskazan je iznos 1.840.951 KM koji se odnosi na rashode za porodiljne naknade 1.385.375 KM, naknade bolovanje preko 42 dana 326.491 KM, troškove prijevoza i pogrebni troškovi osiguranika 63.244 KM i grantovi neprofitnim organizacijama 65.840 KM.

Isplata i evidentiranje porodiljnih naknada u iznosu 1.385.375 KM na teret Zavoda vršena je temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji sa djecom koji je donesen od strane Skupštine Županije 28.12.2012. godine (Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke, broj 21/12). Donošenjem ovih Izmjena Zakona, sredstva za porodiljne naknade osiguravaju se u proračunu Županije, a isplaćuju se korisnicima putem Zavoda uz suradnju nadležnih Centara za socijalni rad i ista trebaju biti isplaćena-refundirana Zavodu iz proračuna Županije temeljem zahtjeva Zavoda. Prema evidencijama Zavoda, Županija temeljem porodiljnih naknada u periodu primjene navedenih Izmjena Zakona, nije izvršila niti jednu uplatu, te je njen dug prema Zavodu 2.200.194 KM. Prvu uplatu temeljem porodiljnih naknada, Županija je putem Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi izvršila u siječnju 2015. godine u iznosu 141.570 KM.

Ukazujemo na činjenicu da je Zakonom o zdravstvenom osiguranju FBiH propisana namjena korištenja sredstava od obveznog zdravstvenog osiguranja. U istom nije predviđena isplata ove vrste naknade kako je to uređeno Županijskim propisom.

Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da za grantove neprofitnim organizacijama isplaćeno 65.840 KM od čega 10.000 KM finansijske pomoći Zavodu za zdravstveno osiguranje Županije Posavske. Temeljem više odluka Upravnog vijeća isplaćeno je 55.840 KM što se odnosi na razne finansijske potpore i pomoći u realiziranju projekata, seminara, tiskanja udžbenika, pri nabavci medicinske opreme za nogometni klub i sl. **Za transfere u iznosu 55.840 KM nije prezentirana dokumentacija koja može potvrditi da je u navedenim slučajevima poštivan članak 6. Odluke o dodjeli jednokratnih novčanih pomoći i grantova u Zavodu koji propisuje da se uz zahtjev za potporu dostavlja program rada udruge, program provođenja aktivnosti i ostala potrebna dokumentacije, a koja bi potvrdila opravdanost dodjele sredstava. Također, nije osiguran nadzor nad namjenskim utroškom sredstava, jer su izvješća o utrošku dostavljena tek pri provođenju revizije.**

Transfere za neprofitne organizacije dodijeljivati sukladno Odluci o dodjeli jednokratnih novčanih pomoći i grantova u Zavodu i osigurati nadzor nad namjenskim utroškom sredstava,

6.2.4 Kapitalni transferi

Na poziciji kapitalnih transfera u 2014. godini iskazan je iznos od 1.011.528 KM. Upravno vijeće je temeljem članka 8. Zakona o zdravstvenoj zaštiti Županije kojim se finansijska sredstva za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova osiguravaju iz Proračuna Županije i Finansijskog plana Zavoda, donijelo Odluku o isplati sredstava za investicije u zdravstvu u iznosu 800.000 KM (Dom zdravlja Posušje 250.000 KM, Dom zdravlja Grude 200.000 KM, Dom zdravlja Široki Brijeg 200.000 KM i Dom zdravlja Ljubuški 150.000 KM). Navedenom odlukom nije detaljno regulirano o kojim investicijama u zdravstvu se radi niti su dani bilo koji drugi detalji vezano za realiziranje istih. Temeljem donesenih odluka nisu zaključivani ugovori kojima bi se detaljnije regulirali ugovorni odnosi. Pored navedene, donesene su i odluke Upravnog vijeća na koje je Vlada dala suglasnost, kojima se odobravaju sredstva Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar u ukupnom iznosu 200.000 KM za pomoć u nabavci pulsog generatora i popravku angio uređaja.

Odluke o isplati sredstava domovima zdravlja je odmah po donošenju 07.04.2014. godine u cjelosti knjigovodstveno evidentirane na kapitalne transfere, a prema dokumentaciji Zavoda kao i Izvješću povjerenstva imenovanog od strane Vlade za nadzor investicija po domovima zdravlja za razdoblje 2011.-2014. godine nisu realizirana sva sredstva. Temeljem investicija nerealizirano je kod Doma zdravlja Ljubuški ukupno 67.544 KM što se odnosi na 57.544 KM iz 2014. godine i 10.000 KM iz 2011. godine, a kod Doma zdravlja Grude nije realiziran cio iznos za 2014. godinu od 200.000 KM kao i 35.300 KM iz 2013. godine. **Prema prednjem nepravilno su na rashode razdoblja evidentirani rashodi u iznosu od 257.544 KM jer u momentu evidentiranja istih nije postojao knjigovodstveni dokument da su radovi ili usluge izvršeni ili dospjeli za plaćanje i za isti iznos precijenjeni su rashodi tekućeg perioda. Isto je u suprotnosti sa člankom 76. Zakona o proračunima u FBiH, člankom 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i člankom 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH prema kojima se rashodi i izdaci priznaju u obračunskom razdoblju u kojem je obveza plaćanja i nastala.**

Posebno ukazujemo na činjenicu da Zakon o zdravstvenoj zaštiti koji je donesen na federalnoj razini nije predvidio obezbjeđenje sredstava za investiciono ulaganje i investiciono i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova u finansijskom planu zavoda zdravstvenog osiguranja kantona/županija, već sredstva za te namjene osiguravaju se u proračunima kantona/županija sukladno planu i programu mjera zdravstvene zaštite za područje kantona/županija koji utvrđuje Vlada na prijedlog resornog ministra. Sa navedenom odredbom nije usuglašena odredba Županijskog Zakona o zdravstvenoj zaštiti temeljem koje su realizirana sredstva za investicije u zdravstvu.

Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje izdvajanju sredstava za investiciona ulaganja u zdravstvenim ustanovama temeljem stvarno stvorenih izdataka za iste sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH,

6.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvješćima o izvršenju proračuna za 2014. godinu iskazano je ostvarenje prihoda, primitaka i financiranja u odnosu na rashode i izdatke, kako slijedi:

R. br.	Opis	Proračun za 2014. god	Ostvareno u 2013. godini	Ostvareno u 2014. godini	Index (5/3)	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
A	Prihodi i primici (od 1 do 3)	40.222.530	38.138.464	38.232.441	95,1	100,2
1	Prihodi od poreza	-	2.169.042	-	-	-
2.	Doprinosi za socijalnu zaštitu	35.927.181	35.957.707	36.007.439	100,2	100,1
3.	Neporezni prihodi	4.295.349	7.944	2.205.958	51,4	-
4.	Potpore – Transferi	-	3.771	19.044	-	505,0
B	Rashodi i izdaci (od 4 do 5)	40.222.530	39.058.349	37.401.036	93,0	95,8
5	Tekući rashodi	37.935.530	35.641.414	36.357.567	95,8	102,0
6	Kapitalni izdaci	1.087.000	760.463	1.043.469	96,0	136,0
7.	Tekuća rezerva	1.200.000				
8.	Ostale isplate		2.656.472			
C	Financiranje (I-II)					
I	Primljeni krediti					
II	Otplate primljenih kredita		824.076	777.780		94,4
D-1	Višak rashoda nad prihodima (B-A) deficit		919.885			
D-2	Višak prihoda nad rashodima (A-B) suficit			831.405		
E-1	Višak rashoda i izdataka nad prihodima, primicima i finansiranjem (B-A+C) deficit		1.743.961			
E-2	Višak prihoda, primitaka i finansiranja nad rashodima i izdatcima (A-B-C) suficit			53.625		

Kao što se vidi iz tabele, a prema obrascu GIB za 2014. godinu ostvaren je višak prihoda nad rashodima (suficit) u iznosu od 831.405 KM, a nakon izmirenja dospjelih obveza po primljenim kreditima u iznosu 777.780 KM suficit je 53.625 KM (u Izvješću o radu naveden suficit 46.131 KM).

Revizijom je utvrđeno da finansijski rezultat za 2014. godinu u iznosu od 831.405 KM nije točno iskazan za iznos od 941.896 KM zbog rashoda koji nisu evidentirani u razdoblju na koji se odnose (šire pojašnjeno u točkama 6.2.4 i 7.2). Pored toga, nisu iskazani rashodi ranijih razdoblja u iznosu 5.456.010 KM (šire pojašnjeno u točki 7.2 i točki 7.4 tako da ni iskazani akumulirani višak prihoda nad rashodima nije točan.

Prema navedenom, priznavanje rashoda i izdataka nije izvršeno prema načelu modificiranog nastanka događaja, odnosno nisu evidentirani u razdoblju nastanka poslovnog događaja (obveze) neovisno od plaćanja, čime nije postupljeno sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH. Slijedom toga nisu

ispoštovani ni članak 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članak 25. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH što ima za posljedicu da nisu ispoštovana računovodstvena načela točnosti i istinitosti.

Pri finansijskom izvješćivanju dosljedno primjenjivati proračunsko računovodstvo koje se zasniva na načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pravovremenosti,

7. Imovina i obveze

Na dan 31.12.2014. godine u finansijskim izvješćima Zavoda iskazana je ukupna imovina u iznosu od 19.512.797 KM od čega se na stalna sredstva odnosi 9.634.663 KM (nabavna vrijednost 11.112.778 KM, otpisana vrijednost 1.478.115 KM), dugoročna razgraničenja 6.976 KM, novčana sredstva 2.371.827 KM i kratkoročni plasmani 7.499.331 KM. Iskazana nabavna i otpisana vrijednost stalnih sredstava u finansijskim izvješćima veća je od vrijednosti iskazane u Glavnoj knjizi za 93.313 KM jer su podaci u finansijskim izvješćima dati sa ispisa u koji je kumulativno uključena vrijednost knjiženja na prijelaznim kontima nabava stalnih sredstava kao i provedeni otpisi tijekom godine, a ne salda na dan 31.12.2014. godine.

U pasivi bilance stanja su dugoročne obveze po osnovu kredita 2.962.429 KM, kratkoročne obveze 7.033.297 KM i izvori osnovne imovine 9.517.071 KM. Kratkoročne obveze su tekuće kratkoročne obveze 6.904.122 KM i obveze prema uposlenim su 129.175 KM.

Bilanca stanja na dan 31.12.2014. godine dana je u Prilogu IV Izvješća

7.1 Kratkoročni plasmani

Kratkoročni plasmani u iznosu od 7.499.331 KM sastoje se od pozajmice proračunu Županije 6.077.135 KM, pozajmice Vladi Županije za porodiljne naknade 845.349 KM i sumnjivih i spornih depozita kod poslovnih banaka utvrđenih po početnoj bilanci Zavoda, a odnose se na sredstva blokirana u Hercegovačkoj banci u iznosu od 548.970 KM i Gospodarskoj banci u iznosu od 27.877 KM koji su sukladno obavijestima prijavljeni u stečajnu masu.

Zakon o utvrđivanju načina osiguravanja sredstava za sanaciju duga Županije Zapadnohercegovačke prema izvanproračunskim fondovima Županije i sanaciju istog donijela je Skupština Županije 21.11.2012. godine. Zakonom se uređuje način za osiguranje sredstava za sanaciju duga proračunskih korisnika Županije koji je predmet prisilne naplate Porezne uprave FBiH (u nastavku PU FBiH) temeljem dospjelih, a neizmirenih obveza doprinosa prema izvanproračunskim fondovima Županije za plaće isplaćene u periodu 2008.-2010. godine. **Ukupan dug proračunskih korisnika evidentiran kod PU FBiH po prisilnoj naplati je 7.852.403 KM, od čega prema Zavodu 6.841.325 KM i prema Službi za zapošljavanje 1.011.081 KM. U svrhu saniranja ovog duga propisano je člankom 2. navedenog Zakona da će Vlada uzeti pozajmicu od vaproračunskih fondova Županije (upravo od onih subjekata kojima se duguje) i to:**

- od Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Zapadnohercegovačke iznos od 6.841.325 KM
- od Službe za zapošljavanje Županije Zapadnohercegovačke iznos od 1.011.081 KM

uz uvjet sklapanja posebnih ugovora između Vlade - zajmoprimca i zajmodavaca sa grace periodom 2 godine od potpisivanja ugovora i uz kamatnu stopu 2%.

U cilju realiacije navedenog Zakona sklopljen je 19.12.2012. godine Ugovor o zajmu između Zavoda i Vlade na 6.841.325 KM od kojeg je Zavod dužan polovinu iznosa prenijeti Vladi do 31.12.2012. godine, a drugu polovinu do 30.04.2013. godine, uz grace period do 19.12.2014. godine i kamatnu stopu 0,5%. Previđeno je sklapanje Anexa ugovora po isteku grace perioda kojim će se definirati otplatni plan vraćanja zajma sa pripadajućim kamatama. Anexom ugovora zaključenim 22.05.2014. godine mijenja se iznos zajma na 6.077.135 KM (smanjenje zbog umanjenja dijela za kamate) i konstatira da je iznos zajma realiziran na transakcijski račun zajmoprimca. Otplata duga sa pripadajućim kamatama definirana je otplatnim planom u 7 godišnjih anuiteta po 885.612 KM uz kamatnu stopu 0,5%.

Temeljem navedenih akata Zavod je izvršio prenos novčanih sredstava Proračunu Županije i to prvi dio od 50% u visini 3.420.663 KM dana 20.12.2012. godine, a preostali dio 1.406.149 KM dana 20.04.2013. godine i 1.250.323 dana 23.04.2013. godine.

Prema navedenom, Zakon o utvrđivanju načina osiguravanja sredstava za sanaciju duga Županije Zapadnohercegovačke prema vanproračunskim fondovima Županije i sanaciju istog, koristio se da se izmire obveze prema zapisniku PU FBiH i izmire dugovanja temeljem doprinosa na plaće bez plaćanja zatezних kamata i to pozajmljivanjem novca od subjekta kojem su upravo dužni uplatiti doprinose. I pored urgencija od strane Zavoda za uplate sredstava, iz proračuna Županije sredstva se ne vraćaju u rokovima prema potpisanom otplatnom planu.

Prema dostavljenoj dokumentaciji evidentirane su pozajmice Vladi Županije za porodilje u iznosu 845.349 KM i sastoje se od dva dijela :

- **445.349 KM (doznaka izvršena 10.12.2009.g.)** za koje je Upravno vijeće Zavoda dana 09.12.2009. godine donijelo Odluku o odobravanju pozajmice u svrhu financiranja isplate porodiljnih naknada za 2009. godinu. Zaključen je Ugovor o pozajmici kojom se odbrava pozajmica Vladi Županije u svrhu financiranja isplate porodiljnih naknada za 2009. godinu u Županiji, a po zahtjevu Vlade Županije za odobravanje ove pozajmice od 24.11.2009. godine. Rok otplate pozajmice je 12 mjeseci u 3 jednake rate uz grace period 2 mjeseca, bez kamata. Ugovorom je pored ostalog u članku 6. predviđeno da se **korisnik kredita obvezuje da će pozamicu vratiti u ugovorenim rokovima i da će bez odgađanja obavjestiti Zavod o nastupu ili mogućnosti nastupa okolnosti koje bi mogle nepovoljno uticati na uredno ispunjavanje obveza po Ugovoru ili bilo kojem drugom pravnom osnovu,**
- **400.000 KM (doznaka izvršena 25.08.2010. g.)** za koje je naknadno zaključen Ugovor o pozajmici između Vlade Županije Zapadnohercegovačke i Zavoda (broj:01-37-178/14) po aktu Vlade Županije iz 2010. godine, a koja je **izvršena** 2010. godine u navedenom iznosu. Rok otplate pozajmice je 12 mjeseci u 3 jednake rate bez kamata. Ugovorom je pored ostalog u članku 3. predviđeno da se Vlada obvezuje sredstva uplatiti na račun Zavoda da će bez odgađanja obavjestiti Zavod o nastupu ili mogućnosti nastupa okolnosti koje bi mogle nepovoljno uticati na uredno ispunjavanje obveza po Ugovoru ili bilo kojem drugoj pravnoj osnovi.

Pozajmice su knjigovodstveno evidentirane kao kratkoročno potraživanje sa rokom dospjeća do 12 mjeseci. Povrat sredstava nije izvršen sukladno ugovorenim rokovima (za 445.349 KM rok povrata početak 2011. godine i 400.000 KM sa rokom povrata u 2011. godini). Nema pisanih akata o prolongiranju roka povrata pozajmica i po isteku roka za povrat nije izvršeno preknjižavanje istih na sumnjiva sporna potraživanja kako je propisano točkom 36 Računovodstvenih politika za proračunske korisnike i riznicu.

Prema prezentiranoj dokumentaciji evidentno je da je Zavod davao pozajmice Vladi koje je ona inicirala i da su to aktivnosti za koje Zavod nije nadležan jer Zavod nije finansijska institucija koja se bavi plasiranjem novčanih sredstava. Nisu prezentirani akti vezano za realizaciju - prenos novčanih sredstava ali je prema aktima Vlade i Zavoda nedvosmisleno da je Ugovor o pozajmici 400.000 KM zaključen nakon prenosa sredstava i da isti „pokriva“ već realizirani prenos novca.

Prema prednjem provedene su aktivnosti i knjigovodstveno iskazane poslovne transakcije koje nisu predviđene člankom 13. Stauta Zavoda koji uređuje djelatnost Zavoda. Prema istom osnovna djelatnost Zavoda je da provodi politiku razvoja i unapređenja zdravstvene zaštite, planira i prikuplja novčana sredstva obveznog zdravstvenog osiguranja te plaća usluge zdravstvenim ustanovama, poslovi u vezi s ostvarivanjem prava osiguranih osoba i pružanje stručne pomoć u ostvarivanju prava, poslovi ugovaranja sa zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnicima kao i nadzor i kontrola istih, određivanje kriterija i načina korištenja nadoknada troškova u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite, provođenje međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, poslovi izrade podzakonskih općih akata u vezi s ostvarivanjem prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja i uređuje ostala pitanja u vezi s ostvarivanjem prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Također, Zakonom o zdravstvenom osiguranju regulirane su namjene za koje koriste sredstva od doprinosa za zdravstveno osiguranje-za pružanje zdravstvene zaštite i za neometan rad stručne službe, a ne za plasiranje finansijskih pozajmica.

Potrebno je da Zavod poduzima aktivnosti kako bi osigurao i zaštitio sredstva Zavoda s ciljem neometanog obavljanja osnovne djelatnosti Zavoda, i zajedno sa svim odgovornim strukturama

Županije, resornog ministarstva i zajedno sa Poreznom upravom da se pojačaju aktivnosti na kontroli naplate doprinosa za zdravstveno osiguranje,

7.2 Obveze

U finansijskim izvješćima iskazane su ukupne obveze 9.995.726 KM od kojih su dugoročne 2.962.429 KM, a kratkoročne obveze 7.033.297 KM.

Dugoročne obveze u iznosu 2.962.429 KM odnose se na ostatak obveza prema kreditnim zaduženjima temeljem dva ugovora sa Razvojnou Bankom Federacije FBiH za financiranje radova na objektu Kliničke bolnice Mostar i to:

- Ugovor iz 2008. godine na iznos 5.000.000 KM, rok otplate 120 mjeseci uključujući 12 mjeseci gracie period počev od dana povlačenja kredita, kamatna stopa 5%, rok otplate 01.09.2018. godine, ostatak duga 2.037.056 KM (jedna rata unaprijed u odnosu na otplatni plan)
- Ugovor iz 2009. godine na iznos 2.000.000 KM, rok otplate 120 mjeseci uključujući 12 mjeseci gracie period počev od dana povlačenja kredita, kamatna stopa 5%, rok otplate 23.02.2019. godine, ostatak duga 925.898 (usklađen sa otplatnim planom).

Obveze po kreditima se uredno servisiraju u propisanim mjesečnim anuitetima, međutim nije postupano prema odredbama točke 57. Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu kao i članka 59. vlastitih računovodstvenih politika koje u cilju pravilnog iskazivanja ročnosti obveza propisuju da se godišnje alikotvorni iznos anuiteta prema amortizacionom planu, prenosi sa dugoročnih na kratkoročne obveze. Ukupan godišnji anuitet po oba kredita iznosi 64.815 KM i za isti iznos su i precijenjene dugoročne, a podcijenjene kratkoročne obveze jer nije vršen prenos sa dugoročnih na kratkoročne obveze.

Kratkoročne obveze iskazane su u iznosu 7.033.297 KM i u odnosu na prethodnu godinu više su za 1.062.305 KM ili 17,8% i imaju trend rasta jer se neredovno izmiruju zbog nedostatka sredstava. Prema strukturi su kratkoročne tekuće obveze 6.904.122 KM i obveze prema uposlenim 129.175 KM. Kratkoročne tekuće obveze su obveze prema zdravstvenim ustanovama 6.683.334 KM, prema ostalim dobavljačima 219.350 KM i ostale obveze 1.438 KM. Kratkoročne obveze prema uposlenim 129.175 KM su tekuće obveze plaća i naknade uposlenih za prosinac 2014. godine.

Provedenom revizijom konstatirano je da su na kontima Glavne knjige u značajnoj mjeri iskazana dugovna salda obveza koja ne predstavljaju plaćene avanse nego isto ukazuje da se ne vrši pravilno evidenciranje obveza. **U Zavodu nisu donesene procedure praćenja stvaranja i izmirivanja obveza, a nema ni dokumentacije koja potvrđuje da se prati točnost i realnost iskazanih obveza. Pogrešno su evidentirana dugovna salda na obvezama a koja se odnose na : knjigovodstveno evidentiranje plaćanja za koja nije stvorena obveza i iskazan rashod, određeni broj izvršenih povrata više plaćenih doprinosa evidentirani su kao izmirenje obveze, te evidentiranje isplate prema uposlenim a da prethodno nisu iskazane kao rashod perioda na koji se odnose i bez stvaranje obveze za isplatu iste (8.700 KM).**

Nakon što je ukazano na ovu nepravilnost, postupljeno je po istom i provedene su određene kontrole i usaglašavanja, što je rezultiralo da su u 2015. godini provedena knjigovodstvena evidentiranja rashoda iz ranijih perioda u iznosu 11.399 KM. Također, za avansno plaćanje prema „JU Ljekarne Županije“ po odluci Upravnog vijeća Zavoda iz 2013. godine u iznosu 243.475 KM koje je bilo na dan 31.12.2014. godine iskazano kao dugovno saldo na obvezama, nakon provedenog usaglašenja u 2015. godini isto je i dalje ostalo iskazano dugovno saldo od 146.546 KM. Iz navedene odluke nije vidljivo na temelju čega će se izvršiti avansno plaćanje. **Na temelju navedenog ne može se potvrditi da su pravovremeno poduzete sve aktivnosti na pravilnom knjigovodstvenom iskazivanju danih sredstava u iznosu 146.546 KM. Ističemo da je trebalo sva iskazana dugovna salda na obvezama na dan 31.1.2014. godine knjigovodstveno evidentirati na potraživanjima, tako da se ne može potvrditi točnost kako obveza tako i potraživanja Zavoda finansijskim izvješćima. Takođe, ne može se potvrditi da su pravovremeno poduzete aktivnosti na zaštiti sredstava Zavoda jer je u međuvremenu nad JU Ljekarne Županije pokrenut stečajni postupak.**

Temeljem županijskog Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji sa djecom kao i izmjena ovog Zakona, naknade za porodiljni dopust isplaćuju se putem Zavoda, dok se sredstva Zavodu za

ove namjene osiguravaju iz proračuna Županije. Sredstva iz županijskog proračuna ne doznačavaju se redovito i isplate kao i iskazivanje rashoda i obveza po navedenom temelju se ne vrši pravovremeno u razdoblju na koji se odnose. Prema danom obrazloženju, nadležni Centri za socijalni rad kao i resorno ministarstvo kasno dostavljaju podatke o porodiljenim naknadama, te se zbog toga, kao i zbog nedoznačavanja sredstava od Županije kasni sa isplatama porodiljnih naknada. Prema dokumentaciji, **u 2015. godini isplaćeno je 527.897 KM na ime porodiljnih naknada za razdoblje srpanj-listopad 2014. godine, a za koje nisu stvorene obveze niti su iskazani rashodi u periodu na koji se odnose što nije sukladno načelu modificiranog računovodstvenog temelja nastanka događaja kako je propisano Zakonom o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu FBiH.**

Također je konstatirano da Zavod nije iskazao u bilanci obveze u iznosu 5.960.908 KM nastale temeljem međunarodnog Ugovora o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske. Federalni Zavod za zdravstveno osiguranje i reosiguranje dostavlja svim Kantonalnim/Županijskim zavodima zdravstvenog osiguranja međusobni obračun paušalne nadoknade između FBiH i Republike Hrvatske za pružene zdravstvene usluge u Republici Hrvatskoj. Prema podacima Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH od 30.01.2015. godine, obveze Zavoda po osnovu paušalne nadoknade troškova prema Republici Hrvatskoj za razdoblje 2001.-2012. godine iznose 6.093.589 KM. Odlukama Upravnog vijeća Zavoda iz razdoblja 2012.-2015. godine, ove obveze u iznosu 5.960.908 KM iskazane su izvanbilančno što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i računovodstvenim propisima (detaljnije opisano u točki 7.4.- vanbilančna evidencija).

Zbog svega naprijed navedenog ne može se potvrditi da se u Zavodu provode aktivnosti i da se posvećuje dovoljno pozornosti redovitom praćenju točnosti iskazanih kratkoročnih obveza. Ne može se potvrditi da su kratkoročne obveze točno iskazane i podcijenjene su za iznos od najmanje 6.655.450 KM, a temeljem toga i rashodi tekućeg i/ili ranijih perioda manje su iskazani za najmanje 6.508.904 KM.

Obveze po dugoročnim kreditima iskazivati sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i vlastitim aktom s ciljem pravilnog iskazivanja ročnosti obveza,

Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje obveza prema računovodstvenom principu modificiranog nastanka događaja sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, a s ciljem istinitog i fer iskazivanja u knjigovodstvenim evidencijama kao i u financijskim izvješćima Zavoda,

7.3 Popis imovine, potraživanja i obveza

Rješenjem direktora o formiranju popisnog povjerenstva broj 01-37-309/14 od 15.12.2014.godine urađen je redoviti godišnji popis imovine, obveza i potraživanja u Zavodu. Imenovano je jedno Povjerenstvo za popis osnovnih sredstava, sitnog novca i novca u sefovima na dan 31.12.2014. godine.

Povjerenstvo je provelo popis, sačinjene su popisne liste i urađeno je Izvješće o izvršenom popisu. Uvidom u popisne liste i Izvješće o popisu konstatirano je da su urađene pojedinačne popisne liste stalnih sredstava po područnim uredima (4 područna ureda) i u Centrali ali ne postoji rekapitulacija istih koja bi bila uporediva sa iskazanim stanjima u Glavnoj knjizi. Ne vodi se knjiga kapitalne imovine.

Izvršenim popisom navedeno je da stanje stalnih sredstava odgovara knjigovodstvenom stanju. Provedenom revizijom konstatirano je slijedeće:

- iznos stalnih sredstava, po nabavnoj vrijednosti, iskazan u popisnim listama je 3.830.287 KM, a na kontima Glavne knjige 3.978.229 KM što je razlika više knjigovodstveno iskazanog od stvarnog iznosa za 147.942 KM. Prema pojedinačnim grupama sredstava, popisom je konstatirana vrijednost zgrada viša od knjigovodstvene vrijednosti za 92.108 KM, a stvarna vrijednost opreme i uređaja prema popisnim listama manja je od knjigovodstvene vrijednosti za 240.050 KM,
- knjigovodstveno su iskazane zgrade nabavne vrijednosti 2.031.436 KM (po popisnim listama 2.123.544 KM) za objekte koje koristi Zavod i područni uredi Zavoda. Za iste nije prezentirana validna dokumentacija koja potvrđuje evidentiranu vrijednost, te da su provedene neophodne aktivnosti uknjžavanja objekata u vlasničkim knjigama Zavoda,

- u sredstvima su iskazani računari Zavoda koje koriste domovi zdravlja u ukupnoj vrijednosti 560.684 KM koji se evidentirani u **jednom iznosu bez pojedinačnih vrijednosti i količina, a samim tim i pojedinačnih inventurnih brojeva**. Prema dokumentaciji radi se o opremi nabavljenoj 2008. godine a što se odnosi na veći broj računara (110), monitora (115), printera (110), windows licenci (160), mreža sa mrežnim ormarima i druge informatičke opreme za koju nema dokaza da je izvršen stvarni popis navedene opreme niti su Domovi zdravlja a što su bili dužni, dostavili Zavodu popisne liste opreme koja se nalazi kod njih.
- u sredstvima su iskazane stomatološke stolice za domove zdravlja u ukupnoj vrijednosti 617.153 KM, za koje nema dokaza da je izvršen stvarni popis navedene opreme niti su Domovi zdravlja a što su bili dužni, dostavili Zavodu popisne liste opreme koja se nalazi kod njih.
- softver za zdravstvo u iznosu 174.336 KM koji nije pravilno razvrstan na odgovarajućim kontima u skladu sa člankom 12. propisanog kontnog plana iz Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i nisu iskazane pojedinačne vrijednosti softvera za zdravstvo i ostalih softvera koji se koriste u Zavodu, te nema dokaza kako je izvršen stvarni popis istog,
- izvršen je otpis računarske opreme nabavne vrijednosti 20.992 KM, neotpisane vrijednosti 1.605 KM. **Računarska oprema se amortizuje po maksimalno dopustivim poreznim stopama amortizacije što nije sukladno članku 17. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH kojim je propisano da se otpis stalne imovine provodi linearnom metodom primjenom minimalnih amortizacionih stopa iz Nomenkulture sredstava za amortizaciju**. Računarska oprema je najvećim dijelom potpuno amortizovana, ali je otpisana i isknjižena iz poslovnih knjiga oprema u vrijednosti 2.057 KM (laptop i tablet) koja je nabavljena 31.12.2013. godine bez adekvatnog obrazloženja o otpisu kao i eksternog dokaza o uništenju, doniranju ili prodaji otpada iste.

U Izvješću o popisu navedena su pojedinačno samo novčana sredstva po vrstama računa dok su svi ostali podaci preuzeti iz knjigovodstva. Nije konstatirano niti dat bilo kakav komentar ili prijedlog povjerenstva vezano za utvrđivanje na šta se odnose ulaganja u ljekarne - sredstva u pripremi koja se u knjigovodstvu iskazuju od 2002. godine u iznosu 41.251 KM kao i ulaganja u ljekarne- prenesena sredstva u iznosu 6.976 KM. Nije izvršen popis obveza i ne postoji evidencija obveza po ročnosti. **Nije izvršen popis niti je u knjigovodstvu iskazano potraživanje od Županije za porodiljne naknade koje prema pomoćnim evidencijama Zavoda iznose 2.200.194 KM.**

Zbog navedenog ne može se potvrditi da je redovitom godišnjem popisu imovine, potraživanja i obveza Zavoda pristupljeno s punom pažnjom i da je izvršen na način da omogući kvalitetan temelj za usaglašavanje imovine Zavoda. Ne može se potvrditi da je izvršeno usklađivanje stalnih sredstava, potraživanja i obveza iskazanih u računovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH pa se stoga ne može potvrditi točnost iskazanog stanja imovine i obveza na dan 31.12.2014. godine.

Sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i osigurati usklađivanje stanja imovine i obveza iskazanih u računovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom,

Uspostaviti knjigu kapitalne imovine kao jednu od obveznih pomoćnih evidencija sukladno članku 12. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH članku 61. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH,

Poduzeti aktivnosti na utvrđivanju vrijednosti imovine koja je u vlasništvu Zavoda ili ima pravo raspolaganja nad istom, te na osnovu vjerodostojne dokumentacije izvršiti procjenu fer vrijednosti iste kako bi imovina bila istinito i fer iskazana u poslovnim knjigama,

Elaborat-Izvješće o popisu imovine i obveza sačinjavati sukladno članku 22. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 69. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, koji treba sadržavati sve usporedne vrijednosne i naturalne pokazatelje iz kojih će se nedvojbeno moći zaključiti da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Isknjižavanje rashodovanih stalnih sredstava iz poslovnih knjiga vršiti nakon što posebno povjerenstvo izvrši odstranjivanje imovine iz Zavoda (uništenje, prodaja ili ustupanje bez naknade), sačini zapisnik, te nakon što direktor donese odluku o načinu likvidiranja imovine,

7.4 Vanbilančna evidencija

U vanbilančnoj evidenciji Zavoda na dan 31.12.2014. godine iskazano je 5.960.908 KM obveza prema Zavodu za zdravstveno osiguranje i reosiguranje FBiH. Navedeno se odnosi na paušalne naknade na temelju Izvješća FZZOIR o paušalnoj naknadi troškova nastalih po Ugovoru o socijalnom osiguranju između BiH i Republike Hrvatske. Evidentiranje ovih obveza na vanbilančnoj evidenciji koje su za Zavod tekuće obveze i rashodi razdoblja na koji se odnose, izvršeno je temeljem donesenih odluka Upravnog vijeća. Upravno vijeće Zavoda je počev od 2012. godine, kada je donesena odluka za paušalne naknade iz razdoblja 2001.-2009. godine u iznosu 4.064.323 KM, pa do posljednje odluke za paušalnu naknadu za 2012. godinu u iznosu 651.444 KM, donosilo odluke da se iste iskažu u vanbilančnoj evidenciji. Iznos naknade za 2012. godinu za koju je FZZOIR dostavio Izvješće Zavodu u rujnu 2014. godine prvobitno je iskazan kao rashod i tekuća obveza, a potom je prema odluci Upravnog vijeća isknjižena na vanbilančnu evidenciju.

Pored navedenih odluka, Upravno vijeće Zavoda donijelo je Zaključak broj U-V-12-44/15 od 11.02.2015. godine kojim se odbija davanje suglasnosti FZZOIR za preusmjeravanje pripadajućih sredstava po osnovi paušalnih nakanada troškova od SR Njemačke na ime smanjenja obveza prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje.

Sve naprijed navedeno potkrijepljeno je odlukama Skupštine Županije: Odluka o zaštiti zdravstvenog sustava Županije Zapadnohercegovačke i Odluka o zaštiti financijske i političke opstojnosti Županije Zapadnohercegovačke od 06.12.2013. godine („Narodne novine ZHŽ, broj 19/13“).

Imajući u vidu navedeno, smatramo kako je nesporno pravo institucija Županije da provode aktivnosti na ostvarivanju i unaprijeđenju svih svojih nadležnosti kao i da rade na očuvanju financijske stabilnosti, ali istovremeno dok ne dođe do novih zakonskih rješenja, za tekuće poslovne događaje i transakcije treba osigurati poštivanje važećih pozitivnih propisa.

Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu (točka 78) kao i vlastitim Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama člancima 81. i 82. propisano je da se **izvanbilančno evidentiraju poslovni događaji koji nemaju direktnog utjecaja na sredstva i izvore sredstava, već samo otvaraju mogućnost za takve utjecaje u budućnosti (davanje jamstava, davanje avala, tuđa sredstva, uvjetna potraživanja i obveze)**. Iskazivanje obveza prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje temeljem pruženih zdravstvenih usluga u R Hrvatskoj navedenih u izvješću FZZOIR na izvanbilančnoj evidenciji nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i računovodstvenim propisima. Zbog toga u financijskim izvješćima Zavoda po ovom temelju, nisu točno iskazani rashodi, obveze i poslovni rezultat za 2014. godinu u iznosu 651.444 KM.

Knjigovodstveno evidentiranje svih poslovnih promjena vršiti sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i riznicu, Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Zavoda,

8. Komentar

Zavod za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke, dopisom br. 03-37-197/15 od 20.07.2015. godine, očitovao se na dostavljeni Nacrt Izvješća o reviziji financijskih izvješća za 2014. godinu. U navedenom očitovanju dati su komentari/primjedbe na dio temelja za izražavanje mišljenja i dio nalaza iz Nacrta Izvješća o reviziji financijskih izvješća za 2014. godinu.

Razmotrili smo dostavljene komentare na Nacrt izvješća i priloženu dokumentaciju. Osnovane primjedbe su prihvaćene i inkorporirane u tekst konačnog izvješća. Ostali dani komentari i primjedbe nisu prihvaćeni jer nisu dana adekvatna obrazloženja i priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu nalaza i preporuka.

Detaljna pojašnjenja dana su u Komentaru na dostavljeni Odgovor na Nacrt izvješća koji je dostavljen uz konačno Izvješće o reviziji finansijskih izvješća za 2014.godinu.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Dunja Logo, dipl. oec.

Vođa tima:

Mujesira Cocalić, dipl. oec.

Član tima:

Dubravka S. Barbarić, dipl. oec.

III. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Zavoda za 2014. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- 1. Uspostaviti funkcionalan sustav internih kontrola donošenjem nedostajućih internih akata u cilju efikasnog obavljanja poslova, smanjenja rizika od namjernih ili nenamjernih pogrešaka, dosljedne primjene zakona i ostalih propisa. Poboljšati vršenje nadzora nad djelovanjem postojećeg sustava kontrola u cilju njegovog unapređenja,*
- 2. Uspostaviti funkciju interne revizije u potpunosti sukladno Zakonu o internoj reviziji i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,*
- 3. Planiranje vršiti po osnovu relevantnih parametara i opravdanih potreba za sredstvima u cilju što efikasnije uporabe odobrenih sredstava sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, te izrađivati Dokument okvirnog proračuna,*
- 4. Računovodstvenim politikama ili posebnim internim aktom regulirati proces planiranja i donošenja financijskog plana,*
- 5. Planiranje sredstava i donošenje Plana stalnih sredstava vršiti sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, a planiranje sredstava zakonske rezerve vršiti sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju,*
- 6. Izvršenje i izvještavanje o izvršenju financijskog plana vršiti na način propisan Zakonom o proračunima u FBiH, Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu Proračuna u FBiH,*
- 7. U saradnji sa Federalnim zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja poduzeti aktivnosti na bržem rješavanju obveza i potraživanja temeljem paušalnih naknada utvrđenih međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obvezno zdravstveno osiguranje,*
- 8. Osigurati dosljednu primjenu članka 74. Zakona o proračunima u FBiH i zasnivati proračunsko računovodstvo na računovodstvenim principima točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, pravovremenosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja,*
- 9. Uskladiti interne akte za obračun i isplatu plaća i naknada sa važećim zakonskim propisima,*
- 10. Isplatu putnih troškova vršiti sukladno važećim zakonskim propisima i iste evidentirati na odgovarajućim kontima troškova prema važećem kontnom planu,*
- 11. Odlukama o imenovanju povjerenstava odrediti razdoblje na koje se ista imenuju sukladno važećim propisima temeljem kojih se isti formiraju, a Rješenja o imenovanju Povjerenstava donositi za svaku godinu,*
- 12. Preispitati opravdanost isplata zaposlenicima po osnovu rada u povjerenstvima za obavljanje poslova iz nadležnosti Zavoda,*
- 13. Međusobna prava i obveze sa dobavljačima usluga po svim temeljima regulirati sklapanjem ugovora sukladno Zakonu o obligacijskim odnosima,*
- 14. Transfere za neprofitne organizacije dodijeljivati sukladno Odluci o dodjeli jednokratnih novčanih pomoći i grantova u Zavodu i osigurati nadzor nad namjenskim utroškom sredstava,*
- 15. Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje izdvajanju sredstava za investiciona ulaganja u zdravstvenim ustanovama temeljem stvarno stvorenih izdataka za iste sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH,*
- 16. Pri financijskom izvješćivanju dosljedno primjenjivati proračunsko računovodstvo koje se zasniva na načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pravovremenosti,*

17. *Potrebno je da Zavod poduzima aktivnosti kako bi osigurao i zaštitio sredstva Zavoda s ciljem neometanog obavljanja osnovne djelatnosti Zavoda, i zajedno sa svim odgovornim strukturama Županije, resornog ministarstva i zajedno sa Poreznom upravom da se pojačaju aktivnosti na kontroli naplate doprinosa za zdravstveno osiguranje,*
18. *Obveze po dugoročnim kreditima iskazivati sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i vlastitim aktom s ciljem pravilnog iskazivanja ročnosti obveza,*
19. *Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje obveza prema računovodstvenom principu modificiranog nastanka događaja sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, a s ciljem istinitog i fer iskazivanja u knjigovodstvenim evidencijama kao i u financijskim izvješćima Zavoda,*
20. *Sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i osigurati usklađivanje stanja imovine i obveza iskazanih u računovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom,*
21. *Uspostaviti knjigu kapitalne imovine kao jednu od obveznih pomoćnih evidencija sukladno članku 12. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH članku 61. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH,*
22. *Poduzeti aktivnosti na utvrđivanju vrijednosti imovine koja je u vlasništvu Zavoda ili ima pravo raspolaganja nad istom, te na osnovu vjerodostojne dokumentacije izvršiti procjenu fer vrijednosti iste kako bi imovina bila istinito i fer iskazana u poslovnim knjigama,*
23. *Elaborat-Izvješće o popisu imovine i obveza sačinjavati sukladno članku 22. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 69. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, koji treba sadržavati sve usporedne vrijednosne i naturalne pokazatelje iz kojih će se nedvojbeno moći zaključiti da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem,*
24. *Isknjižavanje rashodovanih stalnih sredstava iz poslovnih knjiga vršiti nakon što posebno povjerenstvo izvrši odstranjivanje imovine iz Zavoda (uništenje, prodaja ili ustupanje bez naknade), sačini zapisnik, te nakon što direktor donese odluku o načinu likvidiranja imovine,*
25. *Knjigovodstveno evidentiranje svih poslovnih promjena vršiti sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i riznicu, Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Zavoda.*

IV. PRILOG FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Prilog br. 1. Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2014. godinu
Naziv institucije: Zavod za zdravstveno osiguranje ŽZH

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-2)	Procenat 4/2x100
		u prethodnoj godini	u tekućoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI I PRIMICI					
A.PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)					
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća					
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate)		2.169.042			
Porezi na dobit preduzeća					
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih org. i druš.za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	35.927.181	35.957.707	36.007.439		
3. Porezi na plaću i radnu snagu					
4. Porez na imovinu					
5. Domaći porezi na dobra i usluge (zaostale obaveze na osnovu poreza na promet dobara i usluga					
Porezi na prodaju dobara i usluga, ukupni promet ili dodanu vrijednost					
Porezi na promet posebnih usluga					
Porezi na upotrebu dobara ili na dozvole za korištenje dobara ili za izvođenje aktivnosti					
Ostali porezi na promet proizvoda i usluga (zaostale obaveze)					
6. Porez na dohodak					
7. Prihodi od indirektnih poreza					
8. Ostali porezi					
B.NEPOREZNI PRIHODI (9+10+11)	4.295.349	7.944	2.205.958		
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	4.295.349	7.944	2.205.958		
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija					
Ostali prihodi od imovine	4.295.349	7.944	2.200.382		
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika			5.576		
Prihodi od privatizacije					
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga					
Administrativne takse					
Sudske takse					
Komunalne naknade i takse					
Ostale budžetske naknade i takse					
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima					
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti					

	prihodi)				
	Neplanirane uplate -prihodi				
11.	Novčane kazne (neporeske prirode)				
	C. KAPITALNI PRIMICI (12)				
12.	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava				
	Primici od prodaje stalnih sredstava				
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi				
	Ostali kapitalni primici				
	D.TRANSFERI I DONACIJE (13+14+15+16+17)		3.771	19.044	
13.	Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija				
	Primljeni tek. transferi od ino. vlada i međ. organizacija				
14.	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti		3.771	19.044	
	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti		3.771	19.044	
15.	Donacije				
	Donacije				
16.	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza				
17.	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija				
	Primljeni kap. transferi od ino. vlada i međ. organizacija				
	Primljeni kapitalni od ostalih nivoa vlasti				
	Primljeni kapitalni transferi od nevladinih izvora				
	E. PRIMLJENE OTPLATE DANIH ZAJMOVA I POVRATA UČEŠĆA U KAPITALU (18)				
18.	Primici od finansijske imovine				
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlade				
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama				
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima				
	Povrat od učešća u dionicama javnih preduzeća				
	Povrat od učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima				
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja				
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo				
	PRIHODI I PRIMICI (A+B+C+D+E)	40.222.530	38.138.464	38.232.441	
	II. RASHODI PO EKONOMSKIM KATEGORIJAMA				
	F. TEKUĆI RASHODI (1+2+3+4+5)	37.935.530	35.641.414	36.357.567	
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.876.400	1.853.740	1.637.938	
	Bruto plaće i naknade	1.313.400	1.321.370	1.279.325	
	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	563.000	532.370	358.613	
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	140.000	138.926	133.425	
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	33.959.930	32.112.915	32.576.107	
	Putni troškovi	10.000	5.633	2.787	
	Izdaci za energiju	39.000	42.749	37.922	
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	56.000	53.580	54.044	
	Nabavka materijala i sitnog inventara	6.000.000	5.260.490	5.929.187	
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	14.200	12.132	12.813	
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	7.500	5.139	5.431	
	Izdaci za tekuće održavanje	57.500	50.657	50.665	

	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	59.000	42.460	47.302		
	Ugovorene i druge posebne usluge	27.716.730	26.640.030	26.435.956		
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.739.000	1.314.233	1.840.951		
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti					
	Tekući transferi pojedincima	1.669.000	1.227.047	1.775.111		
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	70.000	87.186	65.840		
	Subvencije javnim preduzećima					
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi					
5.	Izdaci za kamate	220.200	221.600	169.146		
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje	220.200	221.600	169.146		
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
	G. KAPITALNI IZDACI (6+7)	1.087.000	760.463	1.043.469.06		
6.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	75.000	7.669	31.941.06		
	Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina					
	Nabavka opreme	75.000	7.669	31.941.06		
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava					
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
7.	Kapitalni transferi	1.012.000	752.794	1.011.528		
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	1.012.000		1.011.528		
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima		752.794			
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
	H. OSTALE ISPLATE (8)		2.656.472.40			
8.	Izdaci za finansijsku imovinu		2.656.472.40			
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima		2.656.472.40			
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanja u inostranstvo					
9.	Teuća rezerva	1.200.000				
	RASHODI PO EKONOMSKIM KATEGORIJAMA (F+G+H)	40.222.530	39.058.349.40	37.401.036,06		
	VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA (SUFICIT) (I-II)			831.404.94		
	VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA (DEFICIT) (II-I)		919.885.40			
	Višak rashoda pokriva se:					
	a) iz kredita					
	b) iz viška prihoda prošlih godina					
	c) ostalo					
	I. PRIMLJENI KREDITI I ZAJMOVI (10+11)		-824.076	-777.780		
10.	Primici od dugoročnog zaduživanja					

	Zajmovi primljeni kroz Državu				
	Primici od inostranog zaduživanja				
	Primici od domaćeg zaduživanja				
11.	Primici od kratkoročnog zaduživanja				
	Zajmovi primljeni kroz Državu				
	Primici od inostranog zaduživanja				
	Primici od domaćeg zaduživanja				
	J. OTPLATE PRIMLJENIH ZAJMOVA I KREDITA	824.076	777.780		
12.	Izdaci za otplate dugova	824.076	777.780		
	Otplate dugova primljenih kroz Državu				
	Spoljne otplate				
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	824.076	777.780		
	Otplate unutarnjeg duga				
	Otplate duga po izdatim garancijama				
	III.FINANSIRANJE (I - J)				

Upravno vijeće je Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2014. godinu usvojilo dana 27.02.2015. godine

Ravnatelj : Vilson Crnjac

Prilog br.2. Bilaca stanja na dan 31.12.2014. godine			
Naziv institucije: Zavod za zdravstveno osiguranje ŽZH			
Opis	31.12.2013.	31.12.2014.	Procentat (3/2)
1	2	3	4
A) Gotovina, kratkoročnapotraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	8.745.450	9.871.158	112,9
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	1.245.243	2.371.827	190,5
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja			
4.Kratkoročni plasmani	6.922.484	7.499.331	108,3
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	576.847	-	-
6.Zalihe materijala i robe	875	-	-
7.Zalihe sitnog inventara	1	-	-
8.Kratkoročna razgraničenja			
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	9.748.278	9.641.639	98,9
9.Stalna sredstva	11.008.516	11.112.778	100,9
10.Ispravka vrijednosti	1.267.213	1.478.115	116,6
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	9.741.303	9.634.663	98,9
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja	6.975	6.975	100,0
UKUPNO AKTIVA:	18.493.728	19.512.797	105,5
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	5.970.992	7.033.297	117,8
19.Kratkoročne tekuće obaveze	5.825.786	6.904.122	118,5
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obaveze prema djelatnicima	145.206	129.175	89,0
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja			
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	3.740.209	2.962.429	79,2
25.Dugoročni krediti i zajmovi	3.740.209	2.962.429	79,2
26.Ostale dugoročne obaveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	8.782.527	9.517.071	108,4
28.Izvori stalnih sredstava	3.999.973	6.682.739	167,1
29.Ostali izvori sredstava			
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	4.782.554	2.834.332	59,3
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			
UKUPNO PASIVA:	18.493.728	19.512.797	105,5

Upravno vijeće je Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine usvojilo dana 27.02.2015. godine

Ravnatelj : Vilson Crnjac